

KOLOZSVÁRI SZÍNHÁZI KÖZLÖNY.

Kolozsvártt, mart. 22. 1860.

NAPILAP.

108-ik szám.

Előfizetési ár:
(Február 16-tól, a színhány végéig.)
Helyben házhoz hordva 1 frt. 50 kr.
Vidékre postán küldve 1 „ 50 „ osztr. ért.

Mindennemű hirdetések elfogadtatnak: kétszer
hasábozott sorért 5 ujkr., ismétléseknel 3
ujkrt.
Kincstári díj minden hirdetéstől 30 ujkr.

A ledölt szobor.

Petőfitől. *)

Állt egy szobor magas hegy tetőjén
Olyan magas volt e hegy, hogy neki
A fellegek szolgáltak öv gyanánt,
S vállán pihent meg nyári délben a nap.

E hegytetőn állott az ércszobor,
Egy méltóságos óriás-alak,
Egyik kezében háborúi kard,
Másik kezében győzedelmi zászló.

Mikép jutott e hegyre e szobor?
A földről vitték őt oda, vagy az
Égből esett le? ... Így szentebb, de úgy
Magasztosabb, ha einberkéz emelte.

Az ég s a föld közös munkája volt,
Isten segített, ember fáradotti
Sok száz esztendő múlt el, mialatt
Sok miljom kéz bevégezé a munkát.

De végre meglett. Fönn állt a szobor.
Európa látta s nézte, s mindenik
Térd meghajolt, lenyomta őket a
Fél tisztelet fél rettegés előtte.

All még a hegy, de orma bús rideg.
Hol a szobor, mely koronája volt?
Tán megirigylé a földtől e dísz
Az ég, s magához fölragadta? ... oh nem!

*) Összes költeményeiből 1858.

Földindulás jött, mely lerombolá,
Meginatá alapján őt e vész,
A magasból a mélybe dőlt alá,
S alant a völgyben elnyelé a posvány.

Hazám, hazám, te szent dicső szobor,
E posványban kellett fetrengened,
Ott hengeregtél három századig
A sárrá rothadt zöld hullámok alján,

S fejed, mit egykor koszorú gyanánt
Öveztek fönn a szomszédcsillagok,
Az ingoványnak undok férgel
Boritották el ronda testeikkel.

Oh én hazám, oh én szegény hazám!
Minek nevezzem azt az érzeményt,
Mely mint egy sötét felhőszakadás
Omlik szivemből multad emlékére?

De félre, bú, de félre, gyász, el, el!
Nincs a mocsárban már a szent szobor,
Fertő-ágyából kiemeltük őt,
Kihoztuk őt a tiszta levegőre.

Oh jertek, jertek, mossuk tagjait,
Legyen mint volt, olyan szeplőtelen,
Jöjön, segítsen mosni mindenik,
Az asszony könnyel és a férfi vérrel.

Ha régi fényében ragyogni fog,
Akkor menjünk pihenni társaim

Akkor se még, nem! még azon kívül
Uj kötelesség fáradalma vár ránk.

Fel kell emelnünk a szobrot megint
A hegyre, mellyen egykor tündökölt,
A mellyről olyan méltóságosan
Nézett alá a bámuló világra.

Föl nemzetemnek apraja, nagyja,
Szégyen reá, ki lomhán vesztegel,
Dicsőség arra, a ki dolgozik....
Válaszatok most: szégyen vagy dicsőség!

Hogy fogták hájdonában az ellenséget?

Történeti humoreszok **Papp Miklóstól.**

(Folytatás.)

A vén török reá nézett társaira, azok pedig előkeresgéltek turbánjaikból holmi arany portékákat, s oda adták mind Benedeknek.

Ha ez az ember még két napig velök tudna lenni, nincs benne semmi kétség, hogy elcsalná tőlük a két látó szemeket is.

Benedek nem tudott hová lenni örömeiben, sorba csókolta fogoly társait, biztatta őket s fenyegette erőssen Kékkővár urát.

Pintér uramnak állelkedése nem sokáig tarthatott, mert a börtönőr egy jó kemény magyarófa-pálca társaságában megjelent s tudtnál adta Benedeknek, hogy a várur maga elé parancsolta.

Szomoru keserves arcczal követte a börtönőrt, ki egész a Balassa ajtajáig kísérte fel, s ott megált.

Balassa a mint meglátta Pintért elmosolyogta magát.

„No hát hogyan állnak oda lent a dolgok Benedek.“

„Sokkal jobban, mint egyelőre reméllém“ — felelt Pintér alázatosan meghajtva magát.

„Hát lesz valami a cselből?“

„Már több mint bizonyos. Még ma az egyik fogoly kihallgatást fog kérni nagyságodnád, s elő fogja adni, hogy ő szeretne a váltság díjért elmenni, — nagyságod egy elején meg fogja tagadni a kérést, utób azonban alkuba bocsátkozik vele s kiengedi a várból, a többi azután majd ismét az én dolgom fog lenni.“

„Csak attól tartok tal fognak azok a ravasz emberek járnai az eszeden, s a helyett, hogy te szednéd reá őket, ők csufolnak meg.“

„De már azt bátran mondhatom, hogy még nem született meg az a török, a ki Pintér Benedeken kikapjon!“

„Hát magaddal mi fog aztán történni?“

„Engemet visszakisértet börtönömbe, holnap-

után estve azomba nyujesan valami módon alkalmat hogy ismét kijöhessek, akkor fogom nyélbe tütni a dolgot.

„Már ha belé vágta a fejszédet ebbe az ágbogos fába, jól vigyázz hogy oda ne szakadjon!“ — szólt Balassa intve Benedeknek, hogy elmehet.

„Meghántam vettem én ezt a dolgot magamban emberül, bizza az egészset reám nagyságod.“

Oda kint az ajtó mellett várakozott reá az őr, a ki szépen lekisérté Pintér uramat ismét társaihoz. Mihelyt reájok zárták az ajtót, a foglyok körülvették Benedeket, hogy megtudják miért hivatta a vezér?

„Hát miért hivatott volna egyébert, minthogy méltatlankodjék velem újból, — most már azt fogja reám, hogy a mult esztendei számadásomban hiba van, hogy kétezer forintot elloptam a reám bizott pénzekből, — na hát lehet-e efféle elhinni felőlem?“

Az öreg Manoli nem szólt ugyan semmit reá, de olyan arcot csinált, mintha azt akarta volna mondani: abba bizony semmi lehetetlenség nincs!

Délbe, midőn a vékony ebédet beadták a foglyoknak, Besir felizent a vezérnek, hogy engedjen neki egy félórai kihallgatást.

Balassa leizent a fogolynak, hogy feljöhet.

„Jól vigyázz a szádra fiam, — szólt az öreg Manoli, — nehogy hiabavaló bolondságokat beszéljen, mert ha észre vesz valamit, végtünk lesz minnyájunknak.“

Besir egygyett bolintott a fejével, a mellyel körül-belől annyit akart mondani: majd borozdára hozom én a dolgot!

Felkisérték a merész vállalkozót a vezérhez, ki éppen széles jókedvében volt.

A fiatal fogoly remegve állt meg Balassa előtt, alig mert szeme közé nézni, félt nehogy leolvassa arczáról titkát.

„Hát mi a baj?“

„Egy legalázatosabb kéréssel bátorkodtam hatalmas tekinteted elé járulni győzhetetlen vitéz ur.“

„Beszélhetsz, csak annyit mondok, hogy a sok beszéd szegénység, azért tehát a lehető leg-rövidebben add elő dolgodat.“

„Társaim nevében egyezkedni jöttem a váltság díj felett, melyet nyomorult szegény fejűnkre kimérni méltóztatol.“

„En töllem hamar megkötheted az alkut, fizettek fejenként háromezer arany forintot, azután elmehettek a merre tetszik, akkor lássalak még egyszer meg, mikor a hátam közepét.“

Kegyelmes győzhetetlen vezér talán tévedni méltóztatott a számokban, hisz háromezer forintot egy basa főért sem adnak, nem hogy ilyen szegény közjanicsár fizethetne!“

„Már pedig én abból el nem engedek egy fél kis pénzt sem azt szentül tudhatod. Ha a te fejed nem basa fő, még lehet belőle az, kivéven azt az esetet, hogy ha én meg találok unni veletek itt vesződni, s szépen le nem üttem a fejetekeket.“

„Allah óltalmazzon meg bennünket nehéz haragodtól!“

„De'iszen a mig allah eljön a ti oltalmatokra addig karóba huzatlak én benneteket!“

Besir gondolta magában: jól van jól, majd meglátom én nem sokára, melyikünk lesz a karóba huzva. én-e vagy te! (Folyt. köv.)

Egy színésznohöz.

Nem földies érdekek, a mi vonsz, szín lánya te hozzád,
Mennyei érzet az, mert a művészi varázs;
Hisz úgy is elhervad az élet földi virága,
Megmarad az érdem, diszlik ez égi babér.

Pataki Ferencz.

T Á R C Z A.

Bel és külföldi vegyes hírek.

□ Egy helybeli szabó segéd, hogy a testén kiütött néhány alkalmatlan kelevénytől megmeneküljen, egyik társa ügyetlen tanácsára egész testét bekente választóviz- s higanynyal, melynek — nagyon természetesen — az a szomorú következménye lett, hogy az egész bőre leégett, s teste mintegy olvadásnak indult. Néhány nap mulva a legborzasztóbb kinok közt meghalt.

□ A Győri Közlöny írja: közelebb Dózsa György adatása alkalmával Zeyk (Dózsa) úgy megvágta Tamásit (Bornemisza), hogy ennek jobb hüvelykét csaknem egészen ketté szelte. Ebből az a tanuság, hogy nem gyermek kezébe való a kés, s ha valaki vivni nem tud, aczélkard helyett fa-kardot vegyen a kezébe.

□ Új humorisztikus lap van keletkezésben, melynek tulajdonosa Emich Gusztáv s szerkesztője Tóth Kálmán lenne, a főmunkatársak pedig Bolond Miska és Zöld Ördög.

□ A Szent-István tornya — mint ezt a „B. H.“-nak Bécsből írják — 30 ölnyre le fog bontatni, minthogy észrevehetőleg egy oldal felé hajlik s kijavítása már lehetetlen.

□ Pfeifer Ferdinánd a történelmi arcképesarnok ügyében jelenti, hogy e vállalatának első lapja, mely az Árpád házból származó királyok arcképét foglalja magában, sajtó alól már kikerült.

Egressy G. viszhangja

KAKAS MÁRTON „különös indítványára.“

Az alföldről visszatérvén, olvasom a „Vasárnapi újság“ 8-ik számában Kakas Márton „különös indítványát“, az írást, hogy miután előlem az illetők (nem tudom kik) a Nemzet színpadát elzárták: a színművészek és színészek saját erszényökből szerezzenek engem vissza a közös ügynek, melynek reám az indítványozó szerint szüksége van. E nemes szándoku „adjon Isten“-re nekem, „fogadj Isten“-t mondanom, kötelesség és illedelem parancsolják.

Ha egy színészhez a nemzet színművésze így szól: ikertestvérem! reád a közügynek és nekem, szükségünk van: mi ketten tesszünk egy számot a nemzet szellemi országában, ne vond el tőlem munkarészedet, jer és közös erőnkkel szolgáljuk e hazát; ha kell, én megosztom veled kegyeremet. Felelhet-e másként erre

a színész, ki ugyanazon nemzet gyermeke, mint így: nemes testvér! elszakaszthatnak tőled, de én téged még élek szintúgy el nem hagyhatlak, mint te engemet. Neked nincs nagyobb szükséged én reám, mint nekem reád. Ha te azt mondod, hogy a te életed én vagyok: úgy én azt mondom, hogy te reám nézve a lég és napsugár vagy, az élet föltétele. De hiszen jól tudod, hogy a mi érdekeink szellemi érdekek, s igényeink egymás irányában csak a szeretetnek legtisztább, legszellemibb igényei lehetnek. Jól tudhatod azt is, hogy a mi az én ügyemben fenforog, az többé nem pénzkérdés, hanem elv és személykérdés. Azonban a te gondolatod, mint gondolat, szép és nemes, egy magyar költőhöz valóban méltó. Igazad van: az ily nyilatkozat, mely — mint magamnak hízelmeg — egy egész magyar író- és színész sereg szellemében történik, nem csak ily közembert, mint én vagyok, hanem bizonynyal egy Garricket, egy Talmát is büszkévé tehetne.

És nekem e büszkeséget mégis bűnül tulajdonítják! Jól van tehát. Volt idő, voltak pillanatok, midőn az élet fáradoimat megunva, nyugalomra vágytam. De mily különös játéka az emberi természetnek! most, midőn látom, hogy bizonyos emberek éppen azt akarják, hogy lelépjek: vérem ismét föllángol, lelkem visszanyerte aczélrugalmisságát, idegzetem szikrákat szór, melyek mindenikében e hangok égnek: „csak azért sem, és milliomszor csak azért sem!“

(M. Sz. 1.)

EGRESSY GÁBOR.

NYILTPOSTA.

„Honfitársaimhoz.“ Néhány igen szép gondolat van benne, de az egészeket nincsen művészi formája.

„Mi lesz már belőlünk?“ Olyan kérdés, melyre a mi lapunknak nem szabad felelni. Tartozkodnunk kell az ilyen tárgytól. Lapunk tere nagyon korlátolt.

Tordára. Csak két kötet jelent meg, de a folytatása már sajtó alatt van. Lapunkból talán még szolgálhatunk teljes számú példánnyal.

H i r d e t é s e k.

 Két szép emeleti szoba, melyek közül az egyiknek ablakai a piac legszebb részére nyílnak, a folyó év Sz. György napjától kezdve a jövő 1861-dik év Sz. György napjáig bérbe kiadó. Ertekezhetni lehet felölök e lapok szerkesztőjénél. Nagypiac 162 sz. alatt. (1—2)

Eladó épülethez használható száraz egy és két czoos vastagságu deszka, lécz és zsendely kapható. Ertekezhetni lehet felölök a tulajdonossal, külső-monostor-utca 59-dik szám alatt. (5—6)

Felelős a szerkesztésért és kiadó HAVI MIHÁLY.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Felsőbb

engedélyvel.

Kolozsvártt, ma, csütörtökön, martius 22-kén, 1860.

A fennálló országos szini választmány pártfogása és HAVI MIHALY igazgatása alatti dalszintársaság által adatik:

Jekelfalussy ur föllepteül

HUNYADI LÁSZLÓ.

Eredeti nemzeti dalmű 4 felv. Szövegét írta Egressi Béni, zenéjét Erkel Ferencz a pesti nemzeti színház első karnagya.

ELSŐ SZAKASZ:

Cillej halála Nándoron (Belgrádban) 1456-ban.

Személyzet:

V-ik László, magyarok királya Pauly.
 Cillej Ulrik, a király nagybátyja Marzelli.
 Hunyadi László, várparancsnok Nándorban (Belgrádban) JEKELFALUSSY.
 Hunyadi Mátyás Schinek J.

Főurak, zsoldosok.

MÁSODIK SZAKASZ:

Királyi eskü Temesváron 1456-ban.

Személyzet:

V-ik László Pauly.
 Gara, nádor Bodorfi.
 Mária, leánya Fridrikné.
 Erzsébet, Hunyadi János özvegye, Temesvár urnöje Szerdahelyi Nelli.
 Hunyadi László (fiai) JEKELFALUSSY.
 Hunyadi Mátyás Schinek J.
 Egy hölgy Láng Mari.
 Urhölgyek, nevesek.

HARMADIK SZAKASZ.

Ármány Budán 1456-ban.

Személyzet:

V-ik László Pauly.
 Gara, nádor Bodorfi.
 Mária, leánya Fridrikné.
 Hunyadi László JEKELFALUSSY.
 Hunyadi Mátyás Schinek J.

Kiséret, nép, örök.

NEGYEDIK SZAKASZ:

Vérpad Budán 1457-ben.

Személyzet:

Gara, nádor Bodorfi.
 Mária, leánya Fridrikné.
 Erzsébet Szerdahelyi Nelli.
 Hunyadi László JEKELFALUSSY.
 Bakó x x x

A mennyegzői ünnepély alkalmára szerzett magyar tánczot eljárják: Kohu Fáni és Farkas Mari.

Az opera tartalma kinyomva kapható a pénztárnál 5 kr. p. p.

Jekelfalussy ur a fenjelölt szerepben lép föl.

Kohu Fáni és Farkas Mari mint szerződött tánczosnők ma másodszer lépnek föl.

Kezdeté 7 óraker, vége 9-után.